

Lovisas stads småbarnspedagogik – direktiv för åskådningsfostran och anordnande av religiösa evenemang inom småbarnspedagogiken

Syftet med anvisningen är att trygga att de kulturella grundrättigheterna och de grundrättigheter som gäller religionsfrihet förverkligas i den småbarnspedagogiska verksamheten, att främja tolerans och pluralism samt att säkerställa att åskådningsfostran inom småbarnspedagogiken är religiöst obunden. Personalen inom småbarnspedagogiken ansvarar för att åskådningsfostran, fester, religiösa evenemang samt alternativ verksamhet ordnas på det sätt som förutsätts i direktivet.

Denna anvisning gäller all småbarnspedagogisk verksamhet, dvs. daghem, familjedagvård och öppen småbarnspedagogisk verksamhet.

1. Åskådningsfostran inom småbarnspedagogiken

Enligt Lovisa stads plan för småbarnspedagogik ska man inom åskådningsfostran tillsammans bekanta sig med de religioner och övriga åskådningar som finns i barngruppen. Irreligiositet behandlas vid sidan av övriga åskådningar. Småbarnspedagogiken är religiöst, konfessionellt och partipolitiskt obunden. Obundenhet innebär att olika åskådningar behandlas jämlikt och utan värderingar. Barn får inte styras mot eller påverkas att omfatta en viss åskådning.

I planen för småbarnspedagogik behandlas åskådningsfostran inom lärområdet "Jag och vår gemenskap". Åskådningsfostran är allmänbildande och genomförs som en del av den pedagogiska verksamheten inom småbarnspedagogiken. Målet är att främja ömsesidig respekt och förståelse gentemot olika åskådningar samt att stödja barnens kulturella och åskådningsrelaterade identiteter. Tillsammans med barnen ska man bekanta sig med olika åskådningar och traditioner som anknyter till dem. Åskådningar kan undersökas på ett naturligt sätt i samband med till exempel årstidsfester och evenemang samt i olika situationer i vardagen. Det ska finnas utrymme för barnen att förundras och de vuxna ska tillsammans med dem fundera på frågor om livet.

Personalen inom den småbarnspedagogiska verksamheten ansvarar för att genomföra åskådningsfostran i praktiken. Personalen ska agera professionellt i en miljö av åskådningsmässig mångfald oberoende av egen åskådning. I åskådningsfostran ingår inte undervisning i en viss religion eller åskådning.

I planen för småbarnspedagogik anges församlingar som exempel på regionala och lokala samarbetspartner. Det är också möjligt att samarbeta med andra religiösa samfund. Samarbete ska utföras i enlighet med principerna och målen i de handlingar som styr den småbarnspedagogiska verksamheten. I samarbetet ska barnets bästa alltid beaktas och verksamheten ska utgå från pedagogiska grunder.

2. Traditionella högtider i den småbarnspedagogiska verksamheten

Inom småbarnspedagogiken kan man fira traditionella högtider såsom julfest, våravslutning och självständighetsdagen. Personalen inom småbarnspedagogik beslutar om festerna och deras innehåll. Festerna utgör en del av den pedagogiska verksamheten enligt planen för småbarnspedagogik och planeringen av dem ska utgå från barngruppen och gruppens behov.

Enligt lagen om småbarnspedagogik är syftet med småbarnspedagogiken att ge färdigheter att förstå och respektera den allmänna kulturtraditionen samt vars och ens språkliga, kulturella, religiösa och livsåskådningsmässiga bakgrund. Dessa mål ska vara utgångspunkt också då man värnar om och utvecklar festtraditionerna.

Med tanke på likabehandlingen av barn som representerar olika språkliga och kulturella grupper är det viktigt att dessa barn har möjlighet att bekanta sig med den finländska kulturen i samband med fester i verksamheten. Vid planeringen av fester ska också den kulturella mångfalden inom barngruppen beaktas. Här kan man samarbeta med vårdnadshavare och olika språkliga och kulturella grupper.

Personalen informerar i tillräckligt god tid om fester och andra evenemang där religiösa inslag eller religionsutövning ingår. Vid behov kan man komma överens med vårdnadshavarna om individuella arrangemang för ett barn till exempel när vårdnadshavaren inte vill att barnet ska delta i hela programmet på en fest. Arrangemang, såsom att barnet lämnar festlokalen för en del av tiden, ska genomföras finkänsligt och så att det väcker så lite uppmärksamhet som möjligt. När man kommer överens om arrangemangen ska barnets säkerhet beaktas.

3. Religiösa evenemang och förrättningar

Personalen inom småbarnspedagogik beslutar om religiösa evenemang (t.ex. gudstjänster) ska ingå i den småbarnspedagogiska verksamheten.

Religiösa evenemang är religionsutövning. Ingen är skyldig att mot sin övertygelse ta del i religionsutövning. Friheten att inte delta i ett religiöst evenemang är oberoende av medlemskapet i ett samfund. Således kan inte heller barn som hör till ett religiöst samfund åläggas att delta i religiösa evenemang som ordnas av religionssamfundet i fråga.

Vid religiösa evenemang ska man ordna alternativ och meningsfull verksamhet. Den alternativa verksamheten ska med undantag för det religiösa innehållet till sin natur och sina mål vara så lika som möjligt det evenemang i vars ställe verksamheten ordnas. I den småbarnspedagogiska verksamheten ska man också se till att deltagandet eller icke-deltagandet i de religiösa evenemangen inte leder till att barnet stämplas eller till andra menliga följder för barnet. Det väsentliga är att vårdnadshavaren har en faktisk och genuin möjlighet att välja om barnet ska delta i evenemanget som innehåller religiösa inslag.

Religiösa evenemang ska ordnas separat från den övriga verksamheten. Personalen ser till att friheten att inte delta i religionsutövning också uppnås i praktiken till exempel så att de alternativa evenemangen ordnas på en fysiskt annan plats. I synnerhet när man överväger att ordna religiösa evenemang och alternativ verksamhet inom ramen för den dagliga verksamheten. Personalen ansvarar för barnens säkerhet i alla situationer.

4. Samarbetet med vårdnadshavarna

Personalen inom småbarnspedagogiken har ett nära samarbete med vårdnadshavarna och respekterar varje familjs bakgrund, åskådningar och värderingar. Personalen ser till att informationen om religiösa evenemang och alternativ verksamhet når vårdnadshavarna i tillräckligt god tid.

Vårdnadshavaren meddelar om barnet deltar i religiösa evenemang eller i alternativ verksamhet. Detta görs i varje enskilt fall. Personalen ser till att barnets deltagande i religiösa evenemang eller i alternativ verksamhet förverkligas i enlighet med vårdnadshavarens meddelande.

- Kieli-, kulttuuri ja katsomustietoinen varhaiskasvatus (Vantaa)
<https://www.youtube.com/watch?v=9ZqNk-4Df2Y>
- Vasu ja työntekijät <https://www.youtube.com/watch?v=SmUMxKxdCQQ>
- Lattiakuvat – katsomuskasvatusta lapsiryhmissä, esittely
<https://www.youtube.com/watch?v=orYhDONAkuY>
- ad-astra.fi